

той се присъединилъ къмъ папата, който за хърватитѣ основалъ отдѣлно национално епископство въ Нинѣ (итал. Nona); Салонското архиепископство, преданно тогава на цариградската църква, запазило властта си само въ крайбрѣжнитѣ градове, които останали византийски: Сплетъ (Spalato), Задаръ (Zaga), Трогиръ (Тгау) и по островитѣ. Дворътъ на Бранимировия приемникъ князь *Мутимиръ* билъ обиколень почти съ кралски блѣсъкъ. Още повече Хърватско се издигнало при съвременика на Симеона *Томиславъ* (приблизително отъ 914 година), който разпрострѣлъ властта си сѣщо и надъ страната между Сава и Драва и надъ Босна.

По такъвъ начинъ въ началото на X вѣкъ въ Хърватско се образувало силно политическо тѣло. Между това сѣрбитѣ при всичкитѣ си старания, не могли да дойдатъ до заякчаване и постоянно се колебаели между Византия и България. Тѣ се раздѣляли на шестъ племена: сѣщински *сѣрби* въ западната частъ на днешното сръбско княжество; *бошняци* и *неретвани* по адриатическото крайбрѣжие, между рѣкитѣ Цетина и Неретва; *захлѣмци* въ Херцеговина, между Неретва и византийския тогава градъ Рагуза; *травунци* въ Херцеговина и *дуклянци* въ Черна-гора. Най-силни племена били сѣрбитѣ и захлѣмцитѣ. Сѣщинскитѣ сѣрби, ако и да се отбранили отъ нападенията на Пресияма и Бориса, обаче, за война противъ Симеона нѣмали сили; тѣ трѣбвало да му плащатъ данѣкъ. Въ началото на X вѣкъ у тѣхъ управлявалъ жупанъ *Петъръ Гойниковичъ*. Въ стремежитѣ си да покори и обедини останалитѣ племена, той ималъ мощень съперникъ въ лицето на *Михаилъ Вишевичъ*, князь на захлѣмцитѣ, храбъръ воинъ и изкусень дипломатъ. Михаилъ ималъ опора у българитѣ, Петъръ у византийцитѣ. Михаилъ, който още около 912 година се явява като Симеоновъ съюзникъ²⁷, побързалъ около 917 година да донесе на Симеона за тайнитѣ сношения на Петра съ византийския стратегъ на Драчката областъ. Веднага следъ това Петъръ билъ плененъ отъ българитѣ и умъртвенъ, а на негово мѣсто билъ поставенъ *Павелъ Брановичъ*. Съ падането на Петра Михаилъ, който владѣлъ сѣщо и областитѣ на травунци и дуклянци, придобилъ такава власть, че при него захлѣмцитѣ достигнали хегемония между сръбскитѣ племена.

Отъ времето, когато Романъ Лакапинъ почналъ да управлява (919), настѣпилъ единъ обратъ въ отношенията на адриатическитѣ славяни къмъ Симеона. Сѣрбитѣ още по-рано били разположени къмъ византийцитѣ; сега трѣбвало да се подигнатъ противъ Симеона захлѣмци и хървати. Това можело да стане само съ папска помощъ и то било главната целъ на църковното помирение презъ 923 година. Изисквали се голѣми жертви, както отъ страна на императора, така и отъ страна на папата. Томиславъ получилъ отъ византийцитѣ далматинскитѣ градове и острови, а отъ папата кралска корона. Михаилъ получилъ отъ Византия титлата консулъ и патриций. Хърватското епископство въ Нинѣ било закрито и цѣлата страна на Томислава и Михаила била подчинена на Салонското архиепископство, което византийцитѣ отстѣпили тогава на папата; по такъвъ начинъ южнитѣ славяни въ политическо отношение се сближили съ Византия, а въ църковно съ Римъ²⁸.

Враждебнитѣ действия противъ българитѣ се наченали въ Сърбия. Жупанъ Павелъ билъ сваленъ поради дружелюбнитѣ си тенденции къмъ гърцитѣ. Ала неговиятъ приемникъ Захарий се разбунтувалъ съвсемъ открито (около 923 год.). Българската войска, изпратена да накаже възстаналия, била унищожена, може би, съ помощта на хървати и захлѣмци, а главитѣ и оржията на падналитѣ военачалници били изпратени въ Цариградъ.

Между това Симеонъ отново потеглилъ за столицата на византийцитѣ. Презъ септемврий 924 година той за втори пѣтъ стоялъ съ безбройна вой-